

1) Fortsættelse af første Behandling af:

Forslag til Lov indeholdende nogle Bestemmelser om Borger- og Almueskolevæsenet.

2) Første Behandling af:

Forslag til Lov angaaende nærmere Regler om Sammenføjningen af Landkommunernes Skolekommissioner.

Mødet hævet Kl. 4^{1/2}.

Sjette Møde.

Torsdagen den 13de Oktober Kl. 1^{1/2}.

Protokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov indeholdende nogle Bestemmelser om Borger- og Almueskolevæsenet.

Acter: Til at fremstafte en videregaende, frugtbare og fylbigere Undervisning i Borger- og Almueskolerne kan man naturligtvis blandt andet søge et Bidrag i en Forlangelse af den skolepligtige Alderstid. Det tidligere her i Thinget behandlede Lovforslag, der i 1873 forelagdes med omtrent de samme Vnner som det foreliggende, vilde ændre Slutningsgrænsen saaledes, at den skolepligtige Alder vedvarede, indtil Barnet fyldte 15 Aar. Det den Gang nedsatte Udvalgs Flertal turde ikke gaa med dertil; men, dog et noget mindre Flertal — troede at burde foreslaa, at man forandrede Begyndelsesgrænsen saaledes, at den skolepligtige Alder begyndte med det 6te Aar, eller rettere med Begyndelsen af det første Skolehalvaar, efter at Barnet har fyldt det 6te Aar. Man vil indrømme, at Fastsættelsen af den skolepligtige Alder er et principielt Punkt, som hører hjemme uuder denne Behandling, og da det ikke hidtil er blevet berørt, tillader jeg mig at fremkomme med nogle Bemærkninger derom. Forøgelsen af en 7 Aars Skoletid

med 1 Aar er ganske vist væsentlig. Det foreliggende Lovforslag er gaaet en Middelvei. Det vil ikke gjøre Barnet skolepligtigt fra det 6te Aar, men tilføder, at Forældre og Børger, som ønske det, kunne faae deres Børn modtagne i Borger- og Almueskolen ved denne Alder. Jeg skal ikke udtale mig mod denne Middelvei, den er i alle Tilfælde en Forbedring; men hvad jeg ønskede at bemærke desangaaende, er dette, at, naar man vil tilføde den tidligere Undtagelse, saa forekommer det mig, at det bør gives som en Ret og ikke som en Afgang. Her er den Betingelse stillet, at Forældrene skulle have Skolekommissionens Tilbedelse. Vil man stille en saadan Betingelse af Hensyn til Skolens Økonomi, fordi et forøget Børneantal kan nødvendiggjøre en Forøgelse af Lærerkrafterne eller i andre Maader forhøje Udgifterne, maatte det jo være ikke Skolekommissionen, men Kommunalbestyrelsen som Bestyrelse af de økonomiske Forhold, der skulde give Tilbedelsen. Jeg ser ikke, efter hvilke Momenter Skolekommissionen, der fører Tilsyn med Undervisningen, skulde i det ene Tilfælde negte og i det andet Tilfælde meddele Tilbedelse til, at et Barn med det 6te Aar indtræder i Skolen. Det forekommer mig ikke ret vel at kunne tænkes, at Skolekommissionen skulde kunne skaffe sig noget Skjøn over, hvorvidt det ene eller det andet Barn er modent til at begynde sin Skoleundervisning, og andre Momenter synes ikke at ligge for Skolekommissionen. Jeg vil altsaa tillade mig at anbefale, at man, idet man iøvrigt fulgte den Middelvei, her er foreslaaet, gjorde den Forandring, at man gav Forældrene det som en Ret at lade deres Barn med det 6te Aar træde ind i Almueskolen og ikke som en blot Afgang. Det synes mig ogsaa klart, at det ene Barn maa overfor Kommunen være ligesaa berettiget til i en tidligere Alder end den skolepligtige at nyde Undervisning som det andet. Videre skal jeg ikke fordybe mig i de i § 1 givne Bestemmelser. Naar et æret Medlem igaar paaanfede det altsor Ubestemte i de Udtryk, i hvilke Regelen om Skolepligtens Vedvaren ud over det 14de Aar er given, kan jeg vel være enig med ham deri; men det forekommer mig meget simpelt at forandre dette, nemlig ved at gaa over til de Udtryk, der ere brugte i den næste Sætning, om Betingelsen for at Skolepligten kan ophøre førend det 14de Aar, Udtryk, imod hvilke der formentlig ikke kan indvendes noget Væsentligt, og som iøvrigt ere de samme, som vi have brugt paa tidligere Stadier af Forhandlingerne om Skolefagen. —

§ 2 indeholder Kontrolbestemmelser, ved hvilke jeg vel kunde have nogle Erindringer at gjøre, men det er Specialiteter, som ikke høre hjemme under nærværende første Behandling. — Det næste Kapitel, § 3 angaaende Skolepligtens Overholdelse, kunde friste mig ind paa vidtløftige Udtalelser, men de vilde blive en Øjentagelse af, hvad jeg